

Belge	Türü	Duyuru
	Sayısı	2016/ <u>26</u>
	Konusu	VİOP İşleyiş Esasları Genelgesinde Yapılan Değişiklikler Hk.
	Onay Tarihi	.17./03/2016
	Hazırlayan	Finansal Türev Ürünler Piyasası Bölümü
	Dağıtım	VİOP Üyeleri

Sn. Üyemiz

433 sayılı Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası İşleyiş Esasları Genelgesi (Genelge) aşağıda yer alan değişiklikler çerçevesinde Ek'te yer alan karşılaştırma cetveli kapsamında güncellenmiştir.

- VİOP'ta işlem gören dövize ve altına dayalı tüm sözleşmelerdeki emir iptalleri iradi emir iptali ücreti hesaplamasından istisna tutulacaktır. Uygulama 1 Nisan 2016 tarihinden itibaren devreye alınacaktır.
- Uzlaşma Fiyatı ve Özsermaye Halleri Komitelerinin oluşturulmasında her iki komite için üçer adet olan yedek üye sayıları altışar adede çıkarılmıştır.
- Mini BIST30 ve BIST30 Endeks opsiyon sözleşmelerinin mevcut uygulamada vade sonu uzlaşma fiyatı hesaplamasında kullanılan değerin BIST30 Endeks vadeli işlem sözleşmeleri için ilgili vade sonunda hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı olduğunu belirten açıklayıcı bir ifade eklenmiştir.
- Çelik Hurda ile FBIST BYF vadeli işlem sözleşmelerinin vade sonu uzlaşma fiyatı hesaplama yöntemlerine, hesaplanan fiyatın en yakın fiyat adımına yuvarlanması içeren açıklayıcı bir ifade eklenmiştir.
- Genelge'nin "Piyasa Yapıçı Üyenin Hakları" bölümünün ilgili maddeleri VİOP'ta uygulanan iradi emir iptali ücreti hesaplamasında yürürlükte olduğu şekilde ücret istinasının piyasa yapıçı hesabı kapsadığı yönünde daha açık ifade eklenerek güncellenmiştir.

Söz konusu değişiklikleri içeren Genelge'nin güncellenmiş haline <http://www.borsaistambul.com/data/Genelge/gn433yeni.pdf> adresinden ulaşılabilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Tuncay DİNÇ
Genel Müdür/CEO

EK: VİOP İşleyiş Esasları Genelgesi Değişikliğine İlişkin Karşılaştırma Cetveli (6 Sayfa)

EK: 433 SAYILI VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PIYASASI İŞLEYİŞ ESASLARI GENELGESİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

1- Emir İptali Hakkında Değişiklik

ESKİ MADDE	YENİ MADDE/ACIKLAMA
4.5.10 Emir İptali	4.5.10 Emir İptali BIST 30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri düşündeki sözleşmelerde piyasa yapıcı üyeler için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki emir iptalleri İradi Emir İptal Ücreti hesaplamasından muaf tutulur. Dövize ve altına dayalı tüm sözleşmelerdeki emir iptalleri İradi Emir İptal Ücreti hesaplamasına dahil edilmez.
6.16.1 Pamuk Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları	6.16.1 Pamuk Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları d) Piyasa yapıcı üyelerin piyasa yapıcı hesapları için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki emir iptalleri, “İradi Emir İptal Ücreti” hesaplamasından muaf tutulur.
6.16.2 Buğday Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları	6.16.2 Buğday Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları d) Piyasa yapıcı üyelerin piyasa yapıcı hesapları için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki emir iptalleri, “İradi Emir İptal Ücreti” hesaplamasından muaf tutulur.
6.16.3 Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları	6.16.3 Elektrik Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları d) Piyasa yapıcı üyelerin piyasa yapıcı hesapları için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki emir iptalleri, “İradi Emir İptal Ücreti” hesaplamasından muaf tutulur.
6.16.4 Çelik Hurda Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları	6.16.4 Çelik Hurda Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları d) Piyasa yapıcı üyelerin piyasa yapıcı hesapları için piyasa yapıcı olunan Emir İptal Ücreti” hesaplamasından muaf tutulur.
6.16.5 Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları	6.16.5 Altın Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapıcılığı Hakları d) Piyasa yapıcı üyelerin piyasa yapıcı hesapları için piyasa yapıcı olunan Emir İptal Ücreti” hesaplamasından muaf tutulur.

	tutulur.
6.16.6 Döviz Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmeleri Piyasa Yapılığı Hakları	6.16.6 Döviz Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmeleri Piyasa Yapılığı Hakları c) Piyasa yapıcı üyeleri için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki emir iptalleri, “İradi Emir İptal Ücreti” hesaplamasından muaf tutulur.
6.16.7 Pay Senedi Vadeli ve Opsiyon Sözleşmeleri ve Endeks Opsiyon Sözleşmeleri Piyasa Yapılığı Hakları	6.16.7 Pay Senedi Vadeli ve Opsiyon Sözleşmeleri ve Endeks Opsiyon Sözleşmeleri Piyasa Yapılığı Hakları d) Piyasa yapıcı üyeleri için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki emir iptalleri, “İradi Emir İptal Ücreti” hesaplamasından muaf tutulur.
6.16.8 FBIST BYF Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapılığı Hakları	6.16.8 FBIST BYF Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapılığı Hakları d) Piyasa yapıcı üyeleri için piyasa yapıcı hesapları için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki emir iptalleri, “İradi Emir İptal Ücreti” hesaplamasından muaf tutulur.
6.16.9 Aylık Gecelik Repo Oranı Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapılığı Hakları	6.16.9 Aylık Gecelik Repo Oranı Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapılığı Hakları c) Piyasa yapıcı üyeleri için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki emir iptalleri, “İradi Emir İptal Ücreti” hesaplamasından muaf tutulur.
6.16.10 Üç Aylık Gecelik Repo Oranı Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapılığı Hakları	6.16.10 Üç Aylık Gecelik Repo Oranı Vadeli İşlem Sözleşmeleri Piyasa Yapılığı Hakları d) Piyasa yapıcı üyeleri için piyasa yapıcı hesapları için piyasa yapıcı olunan sözleşmelerdeki emir iptalleri, “İradi Emir İptal Ücreti” hesaplamasından muaf tutulur.

2- Sözleşme Unsurları Hakkında Değişiklik

ESKİ MADDE	YENİ MADDE/AÇIKLAMA				
7.3 BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri					
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	<p>7.3 BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı</th> <th>Alım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasada ikinci seans süreklili müzayededen son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer ile opsiyon kullanım fiyatı arasındaki farkın en yakın fiyat adımlına yuvarlanması sonucunda bulunur.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Satın opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, opsiyon kullanım fiyatı ile dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasada ikinci seans süreklili müzayededen son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer arasındaki farkın en yakın fiyat adımlına yuvarlanması sonucunda bulunur.</td> <td> <p>Satın opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, opsiyon kullanım fiyatı ile dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasada ikinci seans süreklili müzayededen son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer (BIST30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri için ilgili vade ayı için hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı) arasındaki farkın en yakın fiyat adımlına yuvarlanması sonucunda bulunur.</p> <p>Son işlem gününde, spot piyasada ikinci seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.</p> </td> </tr> </tbody> </table>	Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Alım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasada ikinci seans süreklili müzayededen son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer ile opsiyon kullanım fiyatı arasındaki farkın en yakın fiyat adımlına yuvarlanması sonucunda bulunur.	Satın opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, opsiyon kullanım fiyatı ile dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasada ikinci seans süreklili müzayededen son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer arasındaki farkın en yakın fiyat adımlına yuvarlanması sonucunda bulunur.	<p>Satın opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, opsiyon kullanım fiyatı ile dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasada ikinci seans süreklili müzayededen son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer (BIST30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri için ilgili vade ayı için hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı) arasındaki farkın en yakın fiyat adımlına yuvarlanması sonucunda bulunur.</p> <p>Son işlem gününde, spot piyasada ikinci seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.</p>
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Alım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasada ikinci seans süreklili müzayededen son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer ile opsiyon kullanım fiyatı arasındaki farkın en yakın fiyat adımlına yuvarlanması sonucunda bulunur.				
Satın opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, opsiyon kullanım fiyatı ile dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasada ikinci seans süreklili müzayededen son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer arasındaki farkın en yakın fiyat adımlına yuvarlanması sonucunda bulunur.	<p>Satın opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, opsiyon kullanım fiyatı ile dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasada ikinci seans süreklili müzayededen son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer (BIST30 Endeks Vadeli İşlem Sözleşmeleri için ilgili vade ayı için hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı) arasındaki farkın en yakın fiyat adımlına yuvarlanması sonucunda bulunur.</p> <p>Son işlem gününde, spot piyasada ikinci seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.</p>				

7.4 Mini BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri

7.4 Mini BIST 30 Endeks Opsiyon Sözleşmeleri

Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	<p>Alım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansla sürekli müzayededen son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer (BIST30 Endeks Vadelİ İşlem Sözleşmeleri için ilgili vade ayı için hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı) ile opsiyon kullanım fiyatı arasındaki farkın en yakın fiyat adımlına yuvarlanması sonucunda bulunur.</p> <p>Satın opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, opsiyon kullanım fiyatı ile dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansla sürekli müzayededen son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer (BIST30 Endeks Vadelİ İşlem Sözleşmeleri için ilgili vade ayı için hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı) ile hesaplanan vade ayı için hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı arasında farkın en yakın fiyat adımlına yuvarlanması sonucunda bulunur.</p> <p>Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.</p>
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	<p>Alım opsiyonları için vade sonu uzlaşma fiyatı, dayanak varlık olarak kabul edilen BIST 30 Endeksinin son işlem gününde spot piyasadaki seansla sürekli müzayededen son 30 dakikası süresince ilan edilen değerlerin zaman ağırlıklı ortalaması ile BIST 30 Endeksinin kapanış değerinin sırasıyla %80 ve %20 oranlarıyla ağırlıklandırılması ile hesaplanan değerin 1000'e bölünmesi suretiyle bulunan değer (BIST30 Endeks Vadelİ İşlem Sözleşmeleri için ilgili vade ayı için hesaplanan vade sonu uzlaşma fiyatı) ile opsiyon kullanım fiyatı arasındaki farkın en yakın fiyat adımlına yuvarlanması sonucunda bulunur.</p> <p>Son işlem gününde, spot piyasada seansın ve/veya kapanış seansının kısmen veya tamamen kapalı olması veya spot piyasada endeks değerinin hesaplanamaması durumunda vade sonu uzlaşma fiyatı, Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından belirlenir.</p>

7.16 Çelik Hurda Vadeli İşlem Sözleşmeleri

7.16 Çelik Hurda Vadeli İşlem Sözleşmeleri

Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade ayı içinde endeks sağlayıcının günlük olarak açıkladığı fiyatların aritmetik ortalamasıdır. Herhangi bir sebeple vade sonu uzlaşma fiyatının üzerinden hesaplanacağı yeterli veri olummasa veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansitmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak vade sonu uzlaşma fiyatını tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) İlgili sözleşmelerin yurtdışında işlem gören emsalleri, dayanak varlığın spot fiyat veya sözleşmenin diğer vade ayıları için geçerli olan uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak “teorik” fiyatlar. Belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımlına yuvarlanır.	Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Vade ayı içinde endeks sağlayıcının günlük olarak açıkladığı fiyatların aritmetik ortalamasıdır. Herhangi bir sebeple vade sonu uzlaşma fiyatının üzerinden hesaplanacağı yeterli veri olummasa veya hesaplanan fiyatın piyasayı doğru yansitmadığına kanaat getirilmesi durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak vade sonu uzlaşma fiyatını tespit edilebilir. a) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması, b) İlgili sözleşmelerin yurtdışında işlem gören emsalleri, dayanak varlığın spot fiyat veya sözleşmenin diğer vade ayıları için geçerli olan uzlaşma fiyatları da dikkate alınarak hesaplanacak “teorik” fiyatlar. Belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımlına yuvarlanır.
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Son işlem gününde saat 14:00'te ilan edilen BYF' nin gösterge niteliğindeki birim pay değeri. Sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımlına yuvarlanır.	Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	Son işlem gününde saat 14:00'te ilan edilen BYF' nin gösterge niteliğindeki birim pay değeri. Belirlenen vade sonu uzlaşma fiyatı en yakın fiyat adımlına yuvarlanır.

7.17 FBIST BYF Vadeli İşlem Sözleşmeleri

7.17 FBIST BYF Vadeli İşlem Sözleşmeleri

3- Uzlaşma Fiyatları ve Özsermaye Halleri Komiteleri Hakkında Değişiklikler

ESKİ MADDE	YENİ MADDE/ACIKLAMA
4.10.1 Uzlaşma Fiyatı Komitesinin Oluşturulması	4.10.1 Uzlaşma Fiyatı Komitesinin Oluşturulması Piyasada işlem gören sözleşmeler için Borsa Genel Müdürlüğü tarafından bir Uzlaşma Fiyatı Komitesi oluşturulur. Komite beş kişiden oluşur. Komite üyeleriin görev süresi iki yıl olup, bu sürenin sonunda tekrar seçilebilirler. Komitenin oluşturulmasında 44 adet yedek üye seçilir. Komite başkanı, imza yetkisi olan komite üyeleri arasında seçilir. Asıl üyelerin komiteden ayrılmazı durumunda, Borsa Genel Müdürlüğü tarafından yedek üyeler arasından seçilir. Asıl üyelerin komiteden ayrılmazı durumunda, Borsa Genel Başkanı herhangi bir nedenle görevde olmadığı durumlarda, komite başkanının herhangi bir nedenle görevde olmadığı durumlarda, komite başkanının belirlediği komite üyelerinden birisi başkana vekalet eder. Komite üyelerine yeni işi seçilinceye kadar görevde kalırlar. Komite üyelerinden üç kişi Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasaları İş Grubundan, bir kişi Pay Piyasası Bölümünden ve bir kişi de Denetim ve Gözetim Kurulundan görevlendirilir.
4.11.1 Özsermaye Halleri Komitesinin Oluşturulması	4.11.1 Özsermaye Halleri Komitesinin Oluşturulması Piyasada işlem gören sözleşmeler için Borsa Genel Müdürlüğü tarafından bir Özsermaye Halleri Komitesi oluşturulur. Komite beş kişiden oluşur. Komite üyelerinin görev süresi iki yıl olup, bu sürenin sonunda tekrar seçilebilirler. Komitenin oluşturulmasında 44 adet yedek üye seçilir. Komite başkanı, imza yetkisi bulunan Komite üyeleri arasında seçilir. Asıl üyelerin Komiteden ayrılmazı durumunda, Borsa Genel Müdürlüğü tarafından yedek üyeler arasından atama yapılır. Komite başkanının herhangi bir nedenle görevde olmadığı durumlarda, Komite başkanının belirlediği komite üyelerinden birisi başkana vekalet eder. Komite üyeleri yeni işi seçilinceye kadar görevde kalırlar. Komite üyelerinden iki kişi Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasaları İş Grubundan, iki kişi Endeks ve Veri Bölümünden ve bir kişi de Pay Piyasası Bölümünden görevlendirilir.